

Cijferreeks: evolutie van de omvang van het buitengewoon lager onderwijs

De indicatoren van dit cijferblad volgen de groei van het buitengewoon lager onderwijs, één van de meest opvallende en constante kenmerken van het Vlaams onderwijs in de voorbije decennia.

Omschrijving van de indicatoren

Het aandeel van het buitengewoon lager onderwijs in de vorming van Vlaamse leeftijdsgenoten is het grootst op de leeftijd van 11 jaar—de leeftijd waarop de meeste kinderen in het zesde leerjaar van het gewoon lager onderwijs zitten. De verhouding van het aantal 11-jarigen in het buitengewoon lager onderwijs ten opzichte van het totaal aantal 11-jarigen in de Vlaamse Gemeenschap is daardoor een relevante indicator van de omvang van het buitengewoon lager onderwijs.

Er zijn veel meer jongens in het buitengewoon lager onderwijs dan meisjes. Daarom is het belangrijk de indicator ook per sekse te berekenen. De beschikbare tijdreeks loopt van het schooljaar 1989–1990 (11-jarigen geboren in 1978) tot 2008–2009 (11-jarigen van geboortjaar 1997).

Trends en duiding—een korte commentaar

De tabel en figuur tonen de evolutie van de drie indicatoren over twee decennia.

Van de jongens geboren in 1997 zat 9,1% als 11-jarige, in het schooljaar 2008–2009, in het buitengewoon lager onderwijs. Het percentage van de meisjescohort van geboortjaar 1997 bedroeg 5,8%. Hoewel de groei van het buitengewoon lager onderwijs de voorbije jaren vertraagd is, zijn dit de hoogste cijfers tot nu toe. De verhouding tussen het aantal 11-jarige jongens en meisjes—een drietal jongens naast elk paar meisjes—in het buitengewoon lager onderwijs is vrij stabiel. Over de jaren heen is de rol van het buitengewoon lager onderwijs wel op indrukwekkende wijze toegenomen. Zo bedroeg de kans om een jongen (meisje) geboren in 1978 op 11-jarige leeftijd in het buitengewoon lager onderwijs aan te treffen nog 5,4% (3,7%).

Het buitengewoon lager onderwijs ondersteunt ook leerlingen in ‘volledig geïntegreerd onderwijs’. Die leerlingen zijn *niet* meegeteld in de percentages. De

indicatoren hebben dus zo goed als uitsluitend¹ betrekking op leerlingen die les volgen in aparte scholen voor buitengewoon onderwijs en die geen voet aan de grond hebben in het gewoon lager onderwijs.

Gegevensbronnen

De ruwe gegevens waaruit deze percentages zijn berekend, zijn hoofdzakelijk afkomstig uit de opeenvolgende jaargangen van het Statistisch Jaarboek van het Vlaams Onderwijs, gepubliceerd door het Departement Onderwijs.

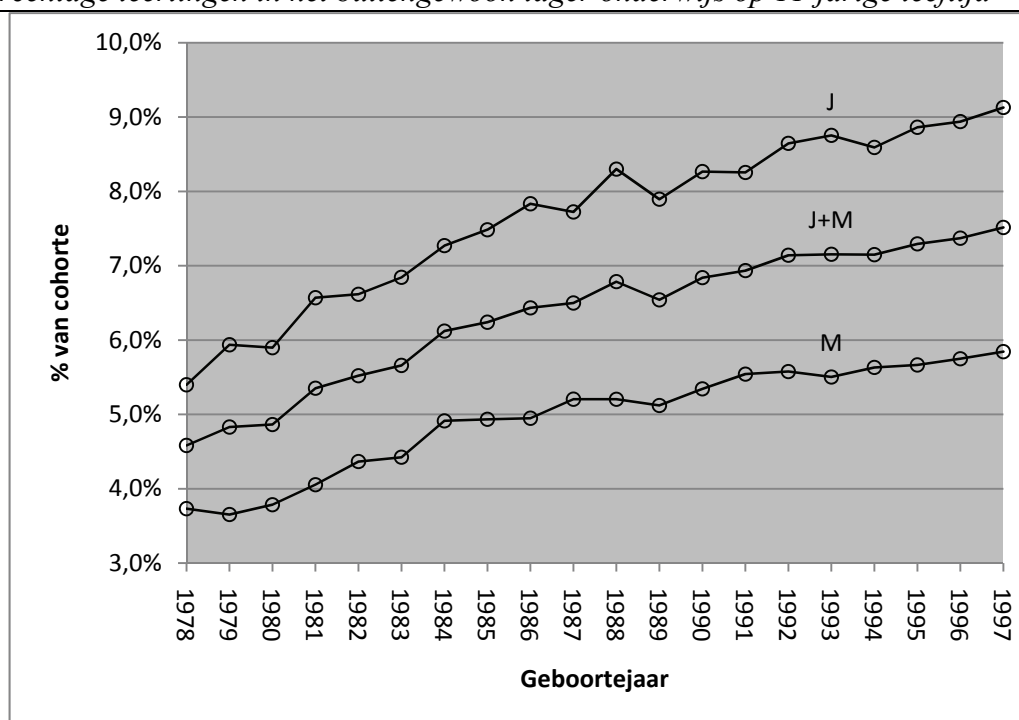
Verwijzing

De vorige versie van deze cijferreeksen, die reikte tot het schooljaar 2006–2007, vormde een onderdeelje van een uitgebreider rapport over de kwantitatieve evolutie van het buitengewoon lager onderwijs in Vlaanderen:

Van Landeghem, G., & Van Damme, J. (2009). *Geboortecohorten in het buitengewoon lager onderwijs. Evolutie van 1989–1990 tot 2006–2007*. Leuven: Steunpunt SSL, rapport nr. OD1/2008.15. Zie: <http://www.steunpuntloopbanen.be>.

---

¹ Leerlingen met ‘gedeeltelijk geïntegreerd onderwijs’ zijn een uitzondering. Zij worden wel degelijk geteld als leerlingen van het buitengewoon lager onderwijs. Volgens cijfergegevens uit 2006–2007 gaat het echter om een verwaarloosbaar aantal leerlingen.

Percentage leerlingen in het buitengewoon lager onderwijs op 11-jarige leeftijd

J: % van jongenscohort; M: % van meisjescohort; J+M: % van geboortecohorte.

Percentage leerlingen in het buitengewoon lager onderwijs op 11-jarige leeftijd

Geboorte- jaar	Jongens ^a	Meisjes ^b	J+M ^c	11-jarigen in ...
1978	5,4%	3,7%	4,6%	1989-1990
1979	5,9%	3,7%	4,8%	1990-1991
1980	5,9%	3,8%	4,9%	1991-1992
1981	6,6%	4,1%	5,4%	1992-1993
1982	6,6%	4,4%	5,5%	1993-1994
1983	6,8%	4,4%	5,7%	1994-1995
1984	7,3%	4,9%	6,1%	1995-1996
1985	7,5%	4,9%	6,2%	1996-1997
1986	7,8%	4,9%	6,4%	1997-1998
1987	7,7%	5,2%	6,5%	1998-1999
1988	8,3%	5,2%	6,8%	1999-2000
1989	7,9%	5,1%	6,5%	2000-2001
1990	8,3%	5,3%	6,8%	2001-2002
1991	8,3%	5,5%	6,9%	2002-2003
1992	8,6%	5,6%	7,1%	2003-2004
1993	8,8%	5,5%	7,2%	2004-2005
1994	8,6%	5,6%	7,1%	2005-2006
1995	8,9%	5,7%	7,3%	2006-2007
1996	8,9%	5,7%	7,4%	2007-2008
1997	9,1%	5,8%	7,5%	2008-2009

^a Percentage van de jongenscohort; ^b percentage van de meisjescohort; ^c percentage van de geboortecohorte.